

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยย่อย 3

ชื่อโครงการ การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมิน
การเรียนรู้ของนิสิตครู
Development of Innovation in Teaching and Learning for Supporting
Student Teachers' Assessment Competency

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2555 จำนวนเงิน 686,862 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2555 ถึงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2556

ชื่อผู้วิจัย นางสาวพรทิพย์ ไชยโส (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-579-7114)
นายฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-579-7114)
นายชานนท์ จันทรา (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-579-7114)
นางสาวประกฤติยา ทักษิณ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โทร. 043-202406)
นางพัชรา วาณิชขวสิน (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-579-7143)
นางสาวพิกุล เอกวรารากร (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-579-7114)
นางสาววรรณิ แกมเกต (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร. 02-218-2583)
นางเอกรัตน์ ทานาค (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. 02-579-7114)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้าน
การประเมินการเรียนรู้ของนิสิตครู ใช้วิธีการวิจัยแบบพัฒนาทดลอง มีขั้นตอนในการวิจัย ประกอบด้วย 1)
การกำหนดสมรรถนะทางการประเมินการเรียนรู้ที่นิสิต/นักศึกษาครูควรได้รับการพัฒนา จากนั้นศึกษา
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสมรรถนะของนิสิต/นักศึกษาครูที่ต้องการได้รับการพัฒนาโดย
การสอบถามจากอาจารย์นิเทศก์ จำนวน 47 คน และอาจารย์พี่เลี้ยง จำนวน 137 คน จากสถาบันผลิตครู
จำนวน 3 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2) ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านประเมิน
การเรียนรู้จากอาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูที่สอนวิชาการวัดและประเมินทางการศึกษา จำนวน 16 คน
จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยการสัมภาษณ์และการสัมมนา
กลุ่ม 3) สร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการประเมินจากการสังเคราะห์แนวทาง
ปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้แก่นิสิต/นักศึกษาครู โดย
จัดทำเป็นคู่มือการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอน และเอกสารการเรียนรู้ฉบับนิสิต/
นักศึกษา นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการประเมินตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสมของ
กิจกรรมที่จัด ตลอดจนทดลองใช้กับนิสิต/นักศึกษาครูเพื่อศึกษาความเข้าใจในภาษาที่ใช้ ลำดับของสาระที่
นำเสนอ และศึกษาผลการใช้นวัตกรรมโดยนำไปให้อาจารย์จากสถาบันผลิตครูทดลองสอนกับนิสิต/นักศึกษา

ครูที่ลงทะเบียนเรียน ในรายวิชาการวัดและการประเมินผล ภาคปลายปีการศึกษา 2555 จำนวน 315 คน จำนวน 4 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยบูรพา

ผลการวิจัยพบว่า ได้ค้นคว้านวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เป็นรูปแบบของการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิด มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน คือ ขั้นกระตุ้นความสนใจ ขั้นการสืบเสาะหาคำตอบ ขั้นการสรุปผล ขั้นการขยายความรู้ และขั้นการประเมินผล เรียกว่า ชื่อว่า 3S2E Model นำเสนอนวัตกรรมในลักษณะของเอกสารคู่มือสำหรับอาจารย์และเอกสารการเรียนรู้ของนิสิต/นักศึกษาครู โดยจัดลำดับการสอนแยกเป็นหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 9 หน่วย ประกอบด้วย 1) สมรรถนะในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินและสิ่งที่ประเมิน 2) สมรรถนะในการให้ผลย้อนกลับกับผู้เรียน 3) สมรรถนะในการสร้างและใช้เครื่องมือในการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) สมรรถนะในการให้คะแนนและแปลความหมายคะแนน 5) สมรรถนะในการออกแบบการประเมินสภาพจริง 6) สมรรถนะในการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือประเมิน 7) สมรรถนะในการให้ระดับคะแนนและการรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน 8) สมรรถนะในการใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู และ 9) สมรรถนะในการจัดทำโครงการในการออกแบบการประเมินการเรียนรู้ โดยใช้เวลาในการสอนและทำกิจกรรมแต่ละหน่วย ประมาณ 3 - 6 ชั่วโมง ผลการนำนวัตกรรมไปใช้พบว่า นิสิต/นักศึกษาครูมากกว่าร้อยละ 50 มีสมรรถนะด้านการประเมินอยู่ในระดับดีมาก และมีจำนวนนิสิต/นักศึกษาครูมากกว่าร้อยละ 90 ที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 อาจารย์ที่ใช้วัตกรรมการที่พัฒนาขึ้นส่วนใหญ่มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นิสิต/นักศึกษาครูที่เรียนรายงานว่าได้เรียนรู้มากขึ้นในแต่ละหน่วยการเรียนรู้และเห็นว่าสมรรถนะด้านการประเมินเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับครูที่จะนำไปใช้ในการสอน

คำสำคัญ การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน, สมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้, นิสิต/นักศึกษาครู

ABSTRACT

The main objective of this research aimed at developing instructional innovation to enhance student teachers' competency in assessing student learning. The experimental development methodology was employed. The research process composed of 3 steps: 1) Identifying necessary student teachers' assessment competency by studying academic documents and research results from need assessment and survey of 47 supervisors and 137 cooperating teachers from Kasetsart University, Chulalongkorn University and Khonkaen University 2) conducting individual and focus group interviews for best practices in teaching and learning to develop student teachers' assessment competency from 16 instructors who taught Educational and Evaluation course at Kasetsart University, Chulalongkorn University Srinakharintaraviroth University, Khonkaen University, Burapa University and Chaingmai University and 3) constructing instructional innovation for developing student teachers'

assessment competency in the following format: a) instructor handbook b) document for student teachers. The quality of both documents will be verified by content experts and documents were tried out with volunteer student teachers. The handbook and the student documents were developed after implementing by instructors, taught in Educational Measurement and Evaluation course, B.E. 2013 semester II. The 315 student teachers in 9 groups from Kasetsart University Bankean Campus, Kasetsart University Kamphaengsean Campus, Khonkaen University, and Burapa University registered in this course.

The research results showed that the instructional innovation called 3S2E model comprised of five steps: Stimulating, Searching, Summerizing, Elaborating and Evaluating. The 3S2E model was developed in an instructional handbook and student documents formats. There were 9 units for each assessment competency: identifying assessment objectives and evaluants, giving feedbacks, constructing and using assessment instruments, scoring and interpreting, designing authentic assessment, validating and analyzing quality of instrument, grading and reporting, using assessment results for improving learning, and teaching and designing projects for assessment. Each unit consisted of 3 - 6 hours practicing activities. The innovation enhanced more than 50 percent of students assessment competency at excellent level and more than 90 percent of students having assessment competency at passing level (60 percent). Most instructors using these instructional units agreed that the innovation was more appropriate for teaching. The students reported that they could achieve more in each learning units and they were aware of the teachers' assessment competencies were very important for teachers' teaching.

Keywords: Instructional Innovation Development, Assessment Competency, Student Teachers